

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
FILOZOFICKÁ FAKULTA
Katedra východoázijských štúdií
Gondova 2, 814 99 Bratislava 1

Ústav Dálného východu
Filozofická fakulta, Univerzita Karlova
Celetná 20
116 42 Praha 1

**Školiteľský posudok bakalárskej práce: „Čínsko-pakistanské vzťahy v rokoch 1950–1974“
autor: Peter Ondris; školiteľ: doc. Mgr. Martin Slobodník, PhD.**

Bakalárska práca Petra Ondrisa sa venuje do istej miery opomínaným (najmä v porovnaní s množstvom literatúry venovanej vzťahom Číny a Indie) čínsko-pakistanským vzťahom v období rokov 1950–1974. Roku 1950 Pakistan a ČLR nadviazali diplomatické vzťahy, predstavuje teda logický míľnik, prečo si autor práce zvolil práve rok 1974, mi nie je celkom jasné. Samotnému jadru práce predchádza aj kapitola venovaná primárnym a sekundárnym prameňom. Autor správne upozorňuje na to, že túto citlivú geopolitickú reláciu interpretujú autori (pakistanskí, indickí, západní) často subjektívne vychádzajúc z ideologického hodnotenia zahraničnej politiky ČLR či Pakistanu. Škoda, že sa autorovi nepodarilo rozšíriť bohaté množstvo sekundárnej literatúry v angličtine aj o čínske štúdie, ktoré by sprostredkovali oficiálnu interpretáciu a perspektívu Pekingu. Autor podľa môjho názoru mal konzultovať aj práce venované čínskej zahraničnej politike (napr. David Shambaugh, ed., *Chinese Foreign Policy: Theory and Practice*, Oxford University Press 1996), ktoré by mu pomohli zasadiť analýzu do kontextu teoretických a strategických východísk zahraničnej politiky ČLR ako aj jej konkrétneho uplatňovania v regióne v jednotlivých obdobiach.

Jadro práce tvoria štyri kapitoly, v ktorých P. Ondris chronologicky analyzuje vývoj vzájomných politických, vojenských a hospodárskych kontaktov v sledovanom období. P. Ondris preukázal veľmi dobré znalosti historických reálií a zahraničnej politiky II. polovice 20. storočia. V prípade pasáží venovaných ČLR sa venuje aj vnútropolitickému vývoju, ktorý vyústil do modifikácií vzájomných vzťahov medzi Pekíngom a Islámábádom. P. Ondrisovi sa podarilo fundovane ilustrovať vývoj čínsko-pakistanských vzťahov v kontexte Studenej vojny na pozadí sovietsko-amerických vzťahov a záujmov v Ázii, ale aj v kontexte komplikovaného vývoja v Južnej Ázii po r. 1947 (indicko-pakistanské vzťahy), ktorý determinoval zahraničnú politiku Číny voči Pakistanu a naopak, pakistanské postoje voči ČLR. Nevyhnutnosť vnímania čínsko-pakistanských vzťahov v širších regionálnych, no aj globálnych súvislostiach názorne dokumentuje vývoj po čínsko-indických pohraničných konfliktoch roku 1962, ktoré viedli k zblíženiu Pekingu a Islámábádu, čo vyústilo okrem iného do Dohody o vytýčení hranice (2. marca 1963) a viedlo k užším obchodným kontaktom ako aj vojenskej spolupráci.

Bakalárska práca P. Ondrisa spracovaním problematiky, ale aj rozsahom (vyše 80 normostrán) prevyšuje nároky kladené na tento druh záverečnej práce. Bakalárska práca má logickú štruktúru, autor preukázal veľmi dobrú znalosť relevantnej sekundárnej literatúry, na ktorú v texte odkazuje. Ako konštatuje nielen v závere práce, „Pakistan bol jedinou nekomunistickou krajinou, s ktorou si ČLR udržala štandardné diplomatické vzťahy“ (s. 45). Unikátne postavenie Pakistanu (stojacemu v období Studenej vojny – napriek komplikovanému vzťahu s USA – na strane Západu) v zahraničnej politike ČLR potvrdzuje i to, že dokonca aj v období Veľkej proletárskej kultúrnej revolúcie Pekíng uplatňoval voči Islámábádu pragmatickú a racionálnu politiku, ďalej pokračoval v rozvojovej a vojenskej pomoci berúc do úvahy vlastné strategické záujmy na Indickom subkontinente. V tomto kontexte si treba pripomenúť aj to, že Henry Kissinger, poradca prezidenta Richarda Nixona a neskorší minister zahraničných vecí USA, na svoju tajnú návštevu Pekingu v júli 1971 vyštartoval práve z Pakistanu.

Bakalársku prácu odporúčam na obhajobu a hodnotím ju známku 1 (výborne).

Bratislava, 22. júl 2011

doc. Mgr. Martin Slobodník, PhD.